

लागू मिति: २०७९.११.०४

धितोपत्र दलाल व्यवसायीले शाखा कार्यालय खोल्ने सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९

प्रस्तावना: धितोपत्र दलाल व्यवसायीले शाखा कार्यालय खोल्ने सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित गर्न धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ११८ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल धितोपत्र बोर्डले यो निर्देशिका बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस निर्देशिकाको नाम “ धितोपत्र दलाल व्यवसायीको शाखा कार्यालय खोल्ने सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९” रहेको छ।

(२) यो निर्देशिका नेपाल धितोपत्र बोर्डले तोकेको मितिदेखि लागू हुनेछ।

२. **परिभाषा :** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,-

(क) “ऐन” भन्नाले धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ सम्भन्नु पर्छ।

(ख) “धितोपत्र दलाल व्यवसायी” भन्नाले धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारी) नियमावली, २०६४ को नियम २७ को उपनियम (१) बमोजिमको कार्य गर्न धितोपत्र दलालको रूपमा अनुमतिपत्र प्राप्त संगठित संस्था वा कम्पनी सम्भन्नु पर्छ।

(ग) “बोर्ड” भन्नाले ऐनको दफा ३ को उपदफा (१) बमोजिम स्थापना भएको नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्भन्नु पर्छ।

३. **निवेदन दिनुपर्ने:** (१) धितोपत्र दलाल व्यवसायीले शाखा कार्यालय खोल्न अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची-२ मा उल्लेखित विवरण तथा कागजातसहित बोर्ड समक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन दिँदा धितोपत्र दलाल व्यवसायीले एकपटकमा एउटा मात्र शाखा कार्यालय खोल्नका लागि निवेदन दिन सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर जाँचबुझ गरी बोर्डले सम्पूर्ण विवरण तथा कागजात प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र कार्यदिन भित्र निवेदकलाई अनुसूची-३ बमोजिमको पूर्वाधार तयारी गरी शाखा कार्यालय खोल्न गर्न स्वीकृति प्रदान गर्नेछ।

(४) धितोपत्र दलाल व्यवसायीले उपदफा (३) बमोजिम स्वीकृति पाएको मितिले तीन महिनाभित्र शाखा कार्यालय खोली सञ्चालनमा ल्याउनुपर्नेछ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम खोलिएको शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्नुपूर्व कम्तिमा सात दिन अगाडि बोर्डलाई जानकारी गराउनुपर्नेछ।

(६) धितोपत्र दलाल व्यवसायीले शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्नु अगाडि बोर्डले आवश्यक देखेको खण्डमा शाखा कार्यालयको पूर्वाधारको निरीक्षण गर्न सक्नेछ ।

(७) उपदफा (६) बमोजिम निरीक्षण गर्दा अनुसूची-३ बमोजिमको पूर्वाधार तयार गरेको नदेखिएमा बोर्डले बढीमा पन्ध्र दिनको समय दिई पूर्वाधार तयार गर्न निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(८) उपदफा (७) बमोजिम पूर्वाधार तयार नगर्ने धितोपत्र दलाल व्यवसायीलाई शाखा कार्यालय खोल्न दिएको स्वीकृति बोर्डले रद्द गर्न सक्नेछ ।

(९) धितोपत्र दलाल व्यवसायीले शाखा कार्यालय स्थानान्तरण गर्नु परेमा बोर्डलाई जानकारी गराई जुन जिल्लामा शाखा कार्यालय खोल्न स्वीकृति प्राप्त गरेको हो, सोही जिल्ला भित्र साविकको पूर्वाधार कायम राखी शाखा स्थानान्तरण गर्न सक्नेछ ।

४. शाखा कार्यालयको संख्या: (१) धितोपत्र दलाल व्यवसायीले शाखा कार्यालय खोल्दा प्रति शाखा एक करोड पचास लाख रुपैयाका दरले चुक्ता पूँजी कायम गर्नु पर्नेछ ।

(२) धितोपत्र दलाल व्यवसायीको मुख्य कार्यालय रहेको जिल्लामा शाखा कार्यालय खोल्ने स्वीकृति दिइने छैन ।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नेपाल सरकारले तोकेको दुर्गम जिल्लामा थप शाखा कार्यालय खोल्न बोर्डले स्वीकृति दिन सक्नेछ ।

(४) धितोपत्र दलाल व्यवसायीले काठमाडौं उपत्यका बाहिर कम्तिमा तीनवटा शाखा खोले पछिमात्र काठमाडौं उपत्यका भित्र शाखा खोल्न सक्नेछ ।

५. नेटवर्थसम्बन्धी व्यवस्था: (१) शाखा कार्यालय खोल्न चाहने धितोपत्र दलाल व्यवसायीको नेटवर्थ चुक्ता पूँजी भन्दा बढी हुनुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको नेटवर्थ सम्बन्धी विवरण नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाबाट सदस्यता प्राप्त चार्टर्ड एकाउन्टेन्टबाट प्रमाणित भएको हुनुपर्नेछ ।

६. तालिमसम्बन्धी व्यवस्था: (१) शाखा कार्यालयमा खटाइने कर्मचारीहरूलाई जिम्मेवारीमा पठाउनु अघि ग्राहक व्यवस्थापन, कारोबार, कारोबार प्रणाली, राफसाफ तथा फछ्यौट, जोखिम व्यवस्थापन, धितोपत्र बजारसम्बन्धी प्रचलित कानून, स्थापित संस्था तथा तिनीहरूको

काम, कर्तव्य अधिकार लगायतका विषयमा पर्याप्त जानकारी हुने गरी मुख्य कार्यालयबाट तालिम दिनुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको तालिम सम्पन्न भएको सात दिन भित्र बोर्डमा सोको जानकारी गराउनुपर्नेछ ।

७. **शाखा कार्यालय खोल्न नसक्ने:** (१) धितोपत्र दलाल व्यवसायी वा उक्त व्यवसायीको सञ्चालक वा कार्यकारी प्रमुखले धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा १०१ को उपदफा (१), (२) वा (३) वा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम सजाय पाएको भएमा सजाय पाएको मितिले एक वर्षसम्म सम्बन्धित धितोपत्र दलाल व्यवसायीले शाखा कार्यालय खोल्न सक्ने छैन ।

(२) शाखा कार्यालय खोल्न स्वीकृति प्राप्त गरी कार्यालय खोल्न नसकी बोर्डबाट स्वीकृति रद्द भएको मितिले एक वर्षसम्म शाखा कार्यालय खोल्नका लागि निवेदन दिन सकिने छैन ।

८. **शाखा कार्यालय बन्द गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था :** (१) सञ्चालनमा रहेको शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्न नसक्ने अवस्था आई धितोपत्र दलाल व्यवसायीले त्यस्तो शाखा बन्द गर्न चाहेमा सञ्चालक समितिको निर्णय सहित सोको कारण खुलाई अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भए पछि बोर्डले आवश्यक जाँचबुझ गरी शाखा कार्यालय बन्द गर्नु पर्ने कारण मनासिव देखेमा निवेदन प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिन भित्र शाखा कार्यालय बन्द गर्न स्वीकृति प्रदान गर्नेछ ।

(३) उपनियम (३) बमोजिम शाखा कार्यालय बन्द भएमा उक्त शाखा कार्यालय मार्फत प्रदान हुँदै आएको ग्राहकको सेवा र कारोवार सम्बन्धी सम्पूर्ण जिम्मेवारी मुख्य कार्यालयमा सर्नेछ ।

९. **मुख्य कार्यालय जिम्मेवार रहने:** (१) शाखा कार्यालयबाट भएका कारोवार, कारोवार प्रणाली, कारोवारको राफसाफ तथा फछ्यौट, कानून परिपालना लगायतका कार्यहरुको जिम्मेवारी तथा जवाफदेहिता मुख्य कार्यालयमा रहनेछ ।

(२) शाखा कार्यालयबाट सम्पन्न भएका कारोवारको विवरण सम्बन्धित मुख्य कार्यालय तथा शाखा कार्यालयले समेत राख्नुपर्नेछ ।

१०. शाखा कार्यालय सम्बन्धी विशेष व्यवस्था: (१) यो निर्देशिका प्रारम्भ हुँदाका बखत शाखा कार्यालय खोल्न निवेदन दिई पूर्वाधार तयार गर्न बोर्डबाट सूचना नगरिएका धितोपत्र दलाल व्यवसायीले शाखा कार्यालय खोल्न यो निर्देशिका बमोजिम पुनः निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) यो निर्देशिका प्रारम्भ हुँदाका बखत शाखा कार्यालय खोल्न निवेदन दिई पूर्वाधार तयार गर्न बोर्डबाट सूचना गरिएका धितोपत्र दलाल व्यवसायीले पूर्वाधार तयार गरी बोर्डलाई जानकारी गराएको अवस्थामा बोर्डबाट स्वीकृति लिई शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम शाखा कार्यालय खोलेका धितोपत्र दलाल व्यवसायीको चुक्ता पूँजी यो निर्देशिकाको व्यवस्था बमोजिम नपुगेको भएमा यो निर्देशिका प्रारम्भ भएको मितिले ६ महिना भित्र चुक्ता पूँजी पुऱ्याउनु पर्नेछ ।

११. बाधा अड्काउ फुकाउन सक्ने : यो निर्देशिका कार्यान्वयन गर्दा कुनै बाधा अड्काउ पर्न आएमा बोर्डले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।

अनुसूची- १

(दफा ३ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

शाखा कार्यालय खोल्नका लागि दिने निवेदनको ढाँचा

मिति:

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड .....

बिषय: शाखा कार्यालय खोल्नका लागि स्वीकृति पाऊँ ।

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन र सो अन्तर्गत बनेको नियम, विनिमय, निर्देशिका तथा अन्य प्रचलित नेपाल कानूनको अधीनमा रही .....प्रदेश.....जिल्ला ..... गा.पा/न.पा.....वडा नं.....टोलमा शाखा कार्यालय खोल्ने इच्छा भएकोले आवश्यक विवरण र कागजात संलग्न गरी यो निवेदन पेश गरेका छौं । हामीले शाखा कार्यालय खोल्नका लागि तोकिएको योग्यता तथा व्यवस्थाहरु पूरा गरेका छौं ।

संलग्न कागजात तथा उल्लेखित विवरण ठिक साँचो छन् । अन्यथा ठहरेमा प्रचलित कानून बमोजिम सहुंला बुझाउँला ।

कार्यकारी प्रमुख:

नाम :

दस्तखत:

निवेदक कम्पनीको नाम तथा ठेगाना र छाप:

अनुसूची- २

(दफा ३ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरु

१. हाल सञ्चालनमा रहेका शाखा कार्यालयसम्बन्धी विवरण (शाखा कार्यालयको संख्या, शाखा कार्यालय रहेका स्थान, बोर्डबाट शाखा कार्यालय खोल्नका लागि दिएको स्वीकृति मिति),
२. कार्यालय सञ्चालन र व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यविधि,
३. सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन,
४. नेटवर्थ र चुक्ता पूँजी प्रमाणित हुने कागजात,
५. शाखा कार्यालय खोल्ने सम्बन्धी सञ्चालक समितिको निर्णय ।

अनुसूची- ३

(दफा ३ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

धितोपत्र दलालको शाखा कार्यालयमा तयार गर्नुपर्ने न्यूनतम पूर्वाधार

- (क) शाखा कार्यालयको क्षेत्रफल प्रत्येकमा कम्तिमा पाँच सय वर्गफिट हुनुपर्ने,
- (ख) शाखा कार्यालयमा कम्तिमा वाणिज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र, व्यवस्थापन, कानून विषयमा स्नातक वा चार्टर्ड एकाउन्टेन्सी गरेको व्यक्ति प्रमुख र परिपालन (कम्प्लाइन्स) अधिकृत तथा सूचना प्रविधि सहित कम्तिमा तीन जना कर्मचारी हुनुपर्ने,
- (ग) शाखा कार्यालयबाट हुने कारोबार मुख्य कार्यालयमार्फत हुने व्यवस्था गर्नुपर्ने,
- (घ) कम्तिमा दुई थान कम्प्युटर र त्यसका लागि power backup भएको हुनुपर्ने,
- (ङ) शाखा कार्यालयको कारोबार गर्ने कम्प्युटरमा कम्तिमा Dedicated Internet Connectivity (Leased Line) को प्रयोग भएको हुनुपर्ने,
- (च) कारोबार कक्ष तथा डिस्प्ले कक्ष छुट्टाछुट्टै हुनुपर्ने,
- (छ) टेलिफोन, फ्याक्स, इमेल, इन्टरनेट तथा सिसीटिभि जस्ता पूर्वाधारहरूको व्यवस्था भएको हुनुपर्ने,
- (ज) कार्यालयको लागि आवश्यक पर्ने फर्निचर, फिक्सचर्स तथा कार्यालय सामग्रीहरूको यथोचित व्यवस्था भएको हुनुपर्ने ।

अनुसूची- ४

(दफा ८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

शाखा कार्यालय बन्द गर्नका लागि दिने निवेदनको ढाँचा

मिति:

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड .....

बिषय: शाखा कार्यालय बन्द गर्न स्वीकृति पाउँ ।

बोर्डबाट मिति .....मा स्वीकृति प्राप्त गरी .....प्रदेश.....जिल्ला
..... गा.पा./न.पा.,.....वडा नं.....टोलमा शाखा कार्यालय खोली सञ्चालनमा रहेको
यस कम्पनी शाखा कार्यालय सञ्चालन गर्न .....को कारणबाट असमर्थ भएकोले
उक्त शाखा कार्यालय बन्द गर्न स्वीकृतिका लागि यो निवेदन पेश गरेका छौं ।

कार्यकारी प्रमुख:

नाम :

दस्तखत:

निवेदक कम्पनीको नाम तथा ठेगाना र छाप: